

Sv. Augustín o pôste

Sv. Augustín

2. apríla 2019 ✝ Cirkev

I. Pôst patrí k rádu pozemského života

Boli sme vyzvaní, že máme krátko pohovoriť o užitočnosti pôstu. Aj Boh nás napomína aj doba nás napomína. Toto cvičenie, toto okrádanie tela a obohacovanie ducha, anjeli Bohu nekonajú. Veď tam je dokonalý nadbytok a večná istota; a preto tam nie je žiadna bieda, pretože všetka vôľa je zameraná na Boha. Tam je chlieb anjelov; ten chlieb anjelov, ktorý – aby ho mohol aj človek užívať – stal sa človekom. Tu všetky duše, nosiace pozemské telo, berú potravu pre svoj žalúdok zo zeme; tam duchovia obdarení rozumom, riadiaci nebeské telesá, naplňajú svoju myseľ Bohom. Pokrm je teda tu aj tam; avšak tunajší pokrm, v tej miere ako osviežuje, zároveň ubúda a nenaplní žalúdok inak len tak, že sa zároveň spotrebuje; tamten však, čím viac nasycuje, tým viac bez ubúdania trvá. Po tomto pokrme nám Kristus prikázal túžiť, hovoriac: „Blahoslavení, ktorí hladujú a žíznia po spravodlivosti, pretože budú nasýtení.“ (Mat. 5; 6) Ľuďom teda, pokiaľ žijú tento smrteľný život, prislúcha hladovať a žízniť po spravodlivosti; byť však nasýteným spravodlivosťou, to je vecou druhého života. Tohto chleba a tohto pokrmu sú anjeli plní; ľudia, pokiaľ po ňom hladujú, tak sa po ňom načahujú; keď sa načahujú, rozširujú sa, a keď sa rozširujú, stávajú sa schopnými ho pojať do seba a keď sa stali schopnými, budú ním v príslušný čas naplnení.

Tak teda tu nedostanú ani trošku tí, čo hladujú a žíznia po spravodlivosti? Ale áno; avšak niečo iného je keď hovoríme o jedle tých, ktorí sú ešte na ceste a niečo iného keď hovoríme o dokonalosti blažených. ...

II. Úmyslom pôstu je uľahčenie od príťaže telesnosti

Takže, najmilší: je pokrm pozemský, ktorým sa naše slabé telo živí; je však tiež pokrm nebeský, ktorým sa nasycuje zbožná túžba mysle a ako tento pozemský pokrm má svoj účel, má aj onen pokrm svoj účel. Tento pokrm udržuje život ľudí, onen pokrm život anjelov. Ľudia veriaci, srdcom už odlúčení od množstva neveriacich, s myslou uprenou na Boha, tí ktorým sa hovorí: „Hore srdcia“, tí, ktorí skladajú nádej do niečoho vonkajšieho a sú si vedomí, že sú len pútnikmi na tomto svete, stoja akosi uprostred: nemôžeme ich porovnávať ani s tými, ktorí nič iného nepokladajú za dobro než užívanie pozemských slastí, ani ešte zatiaľ s onými nadhviezdnymi obyvateľmi nebies, ktorých jedinou slasťou je Chlieb, ten istý, skrze ktorého boli stvorení. Tých z ľudí, ktorí ohnutí k zemi si len z tela hľadajú nasýtenie a potešenie, môžeme prirovnať k dobytku; nesmierne sú vzdialení od anjelov a to ako svojou prirodzenosťou tak aj svojimi mravmi. Prirodzenosťou pretože sú smrteľní a mravmi pretože sú neviazaní. Medzi týmto nebeským zástupom a zástupom pozemským, takmer uprostred, bol Apoštol: hore smeroval, zemi sa vzdďaloval. Nebol však doposiaľ ešte s anjelmi, inak by iste povedal: už som dokonalý; ani nebol s tamtými, leňochmi, malátnymi, nedbalými, ospalými, ktorí sú presvedčení, že nič iného neexistuje okrem toho, čo vidia, čo sa pomíňa, toho čo sa z nich narodilo a čo z nich zomrie; pretože keby s nimi bol, nepovedal by: snažím sa dosiahnuť palmy nebeského povolania.

Strednú cestu musíme teda udržiavať pôstami. Nie je to – ako som už povedal – úlohou anjelov; ani to nie je na druhej strane úlohou ľudí, ktorí slúžia len svojmu bruchu; je to záležitosť nášho postavenia v strede, v ktorom žijeme odlúčení od neveriacich, túžiaci po spojení s anjelmi. Ešte sme nedoputovali ale už putujeme, ešte sa tam neradujeme, ale už túžime. ...

III. Pôst je nevyhnutný k poslušnosti tela

Nech sa vám to teda nezdá vecou bezvýznamnou či zbytočnou – aby si snád niekto, zachovávajúc pôst len preto, že je to zvyk v Cirkvi, počúvajúc našepkávajúceho pokušiteľa nepomyslel: aký to má zmysel keď sa postíš? Okrádaš svoju dušu, nedávaš jej to čo ju teší, sám sebe spôsobuješ bolesť, si sám sebe trízniťom a mučiteľom. Bohu sa teda páči keď sa ty mučíš? Potom je to teda ukrutník, raduje sa z tvojich múk. Takémuto pokušiteľovi daj odpoveď: „Sužujem sa jedine preto, aby ma On ušetril; trestám sa, aby mi On bol nápomocný, aby som našiel zaľúbenie v Jeho očiach, aby som sa radoval z Jeho radosti. Veď aj obetné zviera podstupuje muky, ak má byť položené na oltár. Aspoň bude moje telo menej ťažiť moju dušu.“ A takému zlému pokušiteľovi, otrokovi vlastného brucha, odpovedz týmto podobenstvom: keby si sedel na nejakom zvierati, keby si šiel na koňovi, ktorý by ťa, keď ťa tak nesie, bol schopný zhodiť, tak či by si mu v jeho bujnosti neubral krmiva, aby si mohol bezpečne konať svoju cestu a že by si ho chcel skrotiť hladom keď to nejde uzdou?

A takýmto dobytkom je moje telo. Konám cestu do Jeruzalema a často ma premôže a pokúša sa ma zraziť na zem. Mojou cestou je Kristus a preto teda či by som snád nemal krotiť pôstom telo, toho bujného odbojníka? Ak to niekto pochopí, tak potom si na vlastnej skúsenosti overí, ako užitočnou vecou je pôst. A či toto telo, ktoré teraz pokorujeme bude neustále pokorované? Pokiaľ ešte dočasne kolíše, pokiaľ ho ťaží smrteľný stav, má svoje zrejmé, našej mysli nebezpečné záchvaty bujnosti. Zatiaľ je naše telo totiž podrobené rozkladu, zatiaľ ešte nevstalo z mŕtvych, avšak nebude takým navždy. Dosiaľ však ešte nemá ten stav, ktorý je vlastný nebeskému prebývaniu. Ešte sme sa nestali rovní anjelom Božím.

Úryvok z knihy **Štyri pojednania o kresťanskom boji**. Krátené.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/sv-augustin-o-poste/>